

Historia św. Jadwigi

Cele katechetyczne – wymagania ogólne

- przedstawienie historii św. Jadwigi;
- wyjaśnienie znaczenia postaci św. Jadwigi dla historii Polski.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- przedstawia podstawowe fakty z życia św. Jadwigi;
- wskazuje na aspekty życia szczególnie bliskie św. Jadwidze;
- podaje przykłady zachowań św. Jadwigi, które były świadectwem jej wiary;
- wyjaśnia, jak św. Jadwiga przyczyniła się do rozwoju Polski;
- tłumaczy, czym jest kultura chrześcijańska;
- wymienia przykłady kultury chrześcijańskiej (w architekturze, malarstwie, rzeźbie itd.);
- podaje sposoby naśladowania św. Jadwigi.

Pojęcia i postaci

św. Jadwiga, kultura chrześcijańska.

Wartości

modlitwa, pomoc ubogim, rozwój nauki, dbałość o rozwój kultury chrześcijańskiej.

Metody i środki

opowiadanie, tabela (praca z podręcznikiem), rozmowa kierowana, mini-wykład; prezentacja multimedialna, zdjęcia, slajdy pokazujące przykłady kultury chrześcijańskiej (obrazy, rzeźby, architektura, stronica *Psalterza floriańskiego* lub fotografia kościoła ufundowanego przez św. Jadwigę).

Propozycja realizacji

Modlitwa na rozpoczęcie

Ojcze nasz.

Cele lekcji. Nauczyciel podaje cele w języku ucznia: będę potrafił opowiedzieć historię św. Jadwigi; będę potrafił wyjaśnić, w jaki sposób św. Jadwiga przyczyniła się do rozwoju Polski; będę umiał wyjaśnić, czym jest kultura chrześcijańska i jak ją rozwijać.

Metoda – opowiadanie. Nauczyciel pyta uczniów, jakich znają świętych. Prawdopodobnie padną odpowiedzi związane z najbardziej popularnymi świętymi, prawdopodobnie będą to mężczyźni. Nauczyciel wskazuje, że wśród świętych było też wiele kobiet, i prosi, aby uczniowie wymienili święte kobiety, które znają. Następnie przechodzi do tematu lekcji, mówiąc, że dzisiaj będzie mowa o św. Jadwidze.

Nauczyciel wprowadza uczniów w historię życia św. Jadwigi. Po śmierci króla polskiego Kazimierza Wielkiego (który nie miał syna mogącego odziedziczyć po nim władzę) na tron wstąpił ojciec Jadwigi – Ludwik Andegawęński, król Węgier. Po jego śmierci królową Polski została jego córka Jadwiga. W 1386 roku została wydana za mąż za księcia litewskiego Jagiełłę, który po chrzcie przyjął imię Władysław i stał się królem Polski. Nawrócenie Jagiełły spowodowało również nawrócenie całej Litwy i związanie jej z państwem polskim. Jadwiga mimo młodego wieku dała się poznać jako mądra i roztropna władczyni, dbająca przede wszystkim o ubogich i pokrzywdzonych. Była również jak na ówczesne standardy bardzo dobrze wykształcona. Te zdolności pozwoliły jej w odpowiedni sposób zadbać o sprawy Polski.

Metoda – tabela (praca z podręcznikiem). Nauczyciel tłumaczy uczniom, że działania św. Jadwigi można podzielić na trzy kategorie: krzewienie wiary, pomoc ubogim, działalność oświatowa. Na tablicy rysuje tabelę z trzema kolumnami, które odpowiadają wspomnianym aktywnościom świętej. Uczniowie, korzystając z wiadomości zawartych w podręczniku, mają uzupełnić tabelę, wpisując przykłady działań królowej. Uczniowie pracują samodzielnie, w parach lub w grupach. Podawane przez nich odpowiedzi zapisywane są na tablicy, następnie gotową tabelę uczniowie przerysowują do zeszytów.

Krzewienie wary	Pomoc ubogim	Działalność oświatowa
zlecenie stworzenia <i>Psalterza floriańskiego</i>	wynagrodzenie rolnikom spustoszonych przez rycerzy pól	odnowienie Akademii Krakowskiej
fundowanie, odnawianie i wyposażanie kościołów	pomoc kamieniarzowi, który miał chorą żonę	rozbudowa Akademii Krakowskiej

Życie Jadwigi nie trwało długo. W wieku 25 lat została matką, ale niestety wkrótce po urodzeniu córki Elżbiety Bonifacji zmarła, zmarła również jej córeczka. Pomimo krótkiego życia św. Jadwiga wniosła wielki wkład w dzieje narodu polskiego. Dała się zapamiętać jako pobożna, mądra i hojna władczyni.

Metoda – rozmowa kierowana. Następnie nauczyciel pyta uczniów, co to jest „kultura”. Prowadząc rozmowę kierowaną, nauczyciel dąży do tego, aby zdefiniować to pojęcie jako zbiór wszystkich wytworów człowieka – materialnych i duchowych. Do dorobku kultury zaliczamy dzieła artystyczne, architektoniczne, ale także sposoby zachowania. Wypracowawszy taką lub podobną definicję, nauczyciel pyta, jak w związku z tym uczniowie zdefiniowałyby pojęcie „kultura chrześcijańska”? Dyskutując, należy doprowadzić uczniów do stwierdzenia, że jest to kultura, która ma swoje korzenie, źródła w chrześcijaństwie – w wierze w Boga.

Metoda – miniwykład. Nauczyciel podaje przykłady kultury chrześcijańskiej na ziemiach polskich. Można wyświetlić zdjęcia kościołów, obrazów, rzeźb, podać przykłady pieśni i testów literackich, przedstawić teatralnych o charakterze religijnym. Nauczyciel mówi, że św. Jadwiga dbała o rozwój kultury chrześcijańskiej. Tłumaczy uczniom cel tworzenia kultury chrześcijańskiej – jest nim pomoc człowiekowi w oddawaniu czci Bogu. Gdy np. widzimy obraz przedstawiający Jezusa, który uzdrawia chorego, lub Jezusa przebaczącego grzechy, łatwiej jest nam uświadomić sobie, że również dzisiaj Bóg chce nas uzdrawiać lub przebaczać nam grzechy. Patrząc na krzyż, łatwiej jest nam się skupić na modlitwie.

Metoda – prezentacja multimedialna. Nauczyciel przygotowuje prezentację multimedialną lub zdjęcia zabytków kultury chrześcijańskiej (obrazy, rzeźba, architektura). Uczniowie mają sporządzić notatkę w zeszytach, zapisując omawiane przykłady. Może w okolicach szkoły lub parafii bliskiej uczniom są jakieś przykłady kultury chrześcijańskiej; jeśli tak, warto wpleść je w treść lekcji.

Podsumowanie lekcji. Nauczyciel przypomina uczniom, że św. Jadwiga jest dla nas wzorem wiary, postawy pomocy biednym i szerzenia kultury chrześcijańskiej – jej przykład zachęca nas, byśmy postępowali podobnie. Podsumowując lekcję, nauczyciel stawia uczniom pytanie: Jak dzisiaj możemy troszczyć się o rozwój kultury chrześcijańskiej? To pytanie może pozostać bez odpowiedzi na lekcji i być zadane jako praca domowa. Uczniowie mogą troszczyć się o kulturę chrześcijańską, dbając o te dzieła, które już są, o ich zachowanie w dobrym stanie, mogą poznawać nowe dzieła i mówić innym o ich wartości oraz zachowywać się zgodnie z wartościami chrześcijańskimi.

Modlitwa na zakończenie

Z podręcznika (z punktu „Dla ducha”).

Praca domowa

Z podręcznika.

Alternatywnie: Jak dzisiaj możemy troszczyć się o rozwój kultury chrześcijańskiej? Zapisz swoją odpowiedź.

Korelacja z edukacją szkolną

- historia – rola św. Jadwigi w zawarciu unii pomiędzy Polską a Wielkim Księstwem Litewskim;
- plastyka – wybrane przykłady sztuki sakralnej w Polsce.